

SIİRT ÜNİVERSİTESİ AÇIK ERİŞİM YÖNERGESİ

Amaç

Madde 1: Siirt Üniversitesi'nde oluşturulan kurumsal arşiv, Siirt Üniversitesi mensupları tarafından üretilen bilimsel bilginin derlenmesi, uzun dönemde korunarak bilgiye erişimin güvence altına alınması ve bu doğrultuda kurumumuz bilimsel ve entelektüel bilgi birikiminin geniş kitlelerce paylaşılmasını hedeflemektedir. Bu yönerge, Siirt Üniversitesi mensupları tarafından üretilen bilimsel çalışmaların, Kütüphane bünyesinde oluşturulan Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi'ne elektronik ortamda aktarılması ve açık erişime sunulmasına ilişkin usul ve esasları düzenler.

Kapsam

Madde 2: Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi'nin kapsamı aşağıdaki materyallerden oluşmaktadır:

- Bilimsel dergilerde yayınlanmış makaleler,
- Yayınlanma aşamasında olan makaleler,
- Yüksek lisans ve doktora tezleri,
- Konferans bildirimleri,
- Seminer metinleri,
- Teknik notlar,
- Proje çalışmaları,
- Kitap içinde bölümler,
- Ödüllü çalışmalar,
- Patent belgeleri,
- Açık ders materyalleri.

Tanımlar

Madde 3: Bu uygulama esaslarında geçen;

- a) Açık Erişim: Bilimsel içerikli çalışmalara internet ortamında serbest erişimin

sağlanmasını

- b) Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi: Siirt Üniversitesi'nin ürettiği bilimsel literatürün dijital ortamda toplandığı, saklandığı, indekslendiği, korunduğu ve dağıtımının sağlandığı hizmetler dizisini içeren bir sistemi ifade eder.
- c) Siirt Üniversitesi Mensubu: Bu metinde Siirt Üniversitesi akademisyenleri, personeli ve öğrencileri "Siirt Üniversitesi mensupları" olarak adlandırılmışlardır.
- d) İvedi Depolama/Seçimli Erişim: Akademik bir dergide yayımlanmak için onay almış makalenin dijital bir kopyasının Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi'nde hemen depolamasını ve depolanan bu akademik çalışmanın ambargo yoksa hemen, ambargo varsa ambargo süresinden sonra otomatik olarak erişime açılmasını ifade eder. (Ambargo süresi 6 (altı) ayı geçmeyecektir.)
- e) Kişisel Arşivleme: Bir Siirt Üniversitesi mensubunun entelektüel katkı sağladığı çalışmasını Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi'nde depolamasını içeren süreci ifade eder.

Yetki ve Sorumluluklar

Madde 4:

- a) Siirt Üniversitesi akademisyenleri ve personeli o yıl içerisinde gerçekleştirdikleri bilimsel çalışmalarını yayına kabul edilir edilmez Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi'ne aktarmakla sorumludur. Ancak patent başvurusu yapılması düşünülen çalışmalar başvuru gerçekleştikten sonra patent yayını ile aynı tarihte yayınlanır.
- b) Siirt Üniversitesi öğrencileri tezlerini bitirdiklerinde, en geç bir ay içerisinde Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi'ne aktarmak zorundadırlar. Ancak patent başvurusu yapılması düşünülen çalışmalar başvuru gerçekleştikten sonra patent yayını ile aynı tarihte aktarılır.
- c) Her Siirt Üniversitesi mensubu, entelektüel katkı sağladığı tüm akademik çalışmalarının ambargo ve benzeri koşullar nedeniyle sınırlandırılmış veya tamamen engellenmiş olmadığı sürece son versiyonlarının Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi'nde depolanmasını onaylar.

Madde 5: Kütüphane

- a) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 4/c maddesine göre üniversiteler; bilim dünyasının

seçkin bir üyesi haline gelmek için yüksek düzeyde araştırma yapmak ve sonuçlarını yaymakla; 42/d maddesi göre de kurumun bilimsel ve entelektüel birikimini eksiksiz derleme altına almakla görevlidir. Bu çerçevede Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi çalışması ile bu gerekliliği yerine getirmekle sorumludur.

- b) Siirt Üniversitesi mensuplarını Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi'nden haberdar etmek amacıyla, bilgilendirme kılavuzları hazırlanır, gerekli tanıtım ve bilgilendirme çalışmaları yapılır.
- c) Siirt Üniversitesi mensuplarının Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi'ne aktardıkları bilimsel çalışmalara ait materyal girişleri kontrol edilir, düzenlemeler yapılır. Gerekli durumlarda bu düzenlemeler için Siirt Üniversitesi mensuplarıyla birlikte çalışır.
- d) Yıl içinde öğretim elemanlarının teslim ettikleri bilimsel çalışmalar ile eğitim öğretim yılı sonunda verilen performans değerlendirme raporları karşılaştırılarak kontrol edilir.
- e) Yıllık performans değerlendirme raporları tamamlanmış haliyle sistemden veya bölüm başkanlıklarından alınır.
- f) Yıllık performans değerlendirme raporunda bulunan ancak Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi'nde bulunmayan çalışmalar listelenir. Bu listeler, öğretim elemanlarının konudan haberdar edilmesi ve gerekli işlemlerin yapılması amacıyla bölüm başkanlıklarına gönderilir.
- g) Lisansüstü tezleri elektronik kopyaları Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi'ne aktarılmadığı durumlarda, Kütüphane tarafından öğrencilerin mezuniyeti onaylanmaz. Bu işlemler Enstitü Müdürü'nün ve Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'nın görevlendireceği kişilerin sorumluluğunda yürütülür.
- h) Sağlama ve kontrol tamamlandıktan sonra tüm uyarılara rağmen belirtilen sürede Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi'ne gönderilmeyen çalışmalar için dekanlıklara bilgi verilir.
- i) Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi çalışmalarına yönelik olarak diğer üniversite ve kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve işbirlikleri Rektörlük onayına sunulmak üzere Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından yürütülür.

Madde 6: Bilgi İşlem Daire Başkanlığı

- a) Siirt Üniversitesi mensupları tarafından üretilen, kurumun bilimsel ve entelektüel varlığını

oluşturan çalışmaların Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi aracılığı ile erişime sunulması, Siirt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi yazılımının güncellenmesi, yedeklenmesi, uzun dönem korunarak saklanması, güvenliğinin sağlanması ve Ulusal Akademik Arşiv sistemine, açık erişim standartlarında veri aktarılması süreçlerini yürütür.

Madde 7: Bölüm Başkanlıkları

- a) Öğretim elemanlarının tamamlanmış yıllık performans değerlendirme raporlarını kütüphaneye iletir.
- b) Kütüphane tarafından gönderilen listeleri inceler ve öğretim elemanlarına gerekli uyarıları yapar.

Yararları

Madde 8:

- a) Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşiv Sistemi ile Siirt Üniversitesi yayınlarının elektronik arşivinin oluşturulması
- b) Siirt Üniversitesi mensupları tarafından üretilmiş bilgilere serbest, kolay, hızlı ve ücretsiz olarak erişim sağlanarak Siirt Üniversitesi bilimsel çalışmalarının daha geniş kitle tarafından tanınması ve kullanılması
- c) Araştırmacıların açık arşivde yer alan bilimsel çalışmalarının daha yaygın kullanılmasıyla daha çok atıf almalarında yönlendirici olması
- d) Siirt Üniversitesi tarafından yurtiçinde ve yurtdışında yayınlanan bilimsel çalışmalarıyla her türlü bilimsel etkinliklere yaptıkları katkılardan evrensel düzeyde haberdar olunmasını sağlayarak Siirt Üniversitesi'nin gerçek bilimsel performansının yansıtılması
- e) Siirt Üniversitesi akademisyenlerinin daha önce yayınlanmamış, ancak bilimsel içerikte olduğu düşünülen konferans ve ders notu gibi bilimsel etkinliklerinin elektronik ortamda yayınlanmasına olanak tanınması
- f) Siirt Üniversitesi akademisyenlerinin bilimsel yayın yapmaya özendirilmesi
- g) Bilimsel araştırma ve yayın teşvik değerlendirmelerinde öncelik sağlanması
- h) Uluslararası açık arşiv protokol ve projelerinde Siirt Üniversitesi'nin katılım ve katkılarının sağlanması ve bu yöndeki çalışmalara önderlik edilmesi.

Yayınlama ve Yararlanma Hakkı

Madde 9:

- a) Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi'nde bilgi kaynaklarını yayınlama ve onlardan yararlanma hakkı aşağıda belirlenen koşullarda gerçekleştirilir.
- b) Siirt Üniversitesi mensupları ürettikleri her türlü bilimsel çalışmanın Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi'nde depolanmasını sağlar
- c) Her Siirt Üniversitesi mensubu çalışmalarını, yayıncılarla yapmış olduğu anlaşmaların koşullarını çiğnemeyecek şekilde tekelci olmayan, geri alınmaz ve tüm dünyada geçerli bir lisans anlaşması ile Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi'nde depolamaya onay verir.
- d) İsteyen herkes sistemde kayıtlı çalışmalara serbestçe erişip kullanabilir.
- e) Siirt Üniversitesi Açık Erişim Arşivi'nde yer alan bilgi kaynakları kullanıldığında, kullanan kişi tarafından yayının verilen yasal izinlerine dikkat edilmesi ve kaynak gösterilmesi bilimsel etik açısından gerekli ve zorunludur.

Açık Erişim Danışma Kurulu**Madde 10:**

İlk üç yıl içerisinde her yıl, üç yılın sonunda takip eden dönemlerde her üç yılda bir Siirt Üniversitesi Açık Erişim Politikası'nı değerlendirmek, gerekli gördüğü hallerde politikayı revize etmek veya değiştirme çalışmaları yapmak üzere Açık Erişim Danışma Kurulu oluşturulmuştur. Kurul;

Rektör veya görevlendireceği rektör yardımcısının başkanlığında;

- Senato temsilcisi
- Fakülte temsilcisi
- Enstitü temsilcisi
- Yüksekokullar temsilcisi
- Bilgi İşlem temsilcisi
- Kütüphane temsilcisinden oluşur.

Yürürlük

Madde 11: Bu yönerge Siirt Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 12: Bu yönerge Siirt Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.